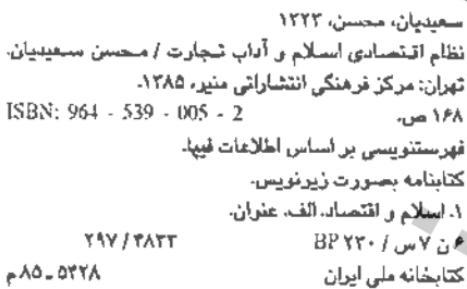

۱۴

نظام اقتصادی اسلام و آداب تجارت

حجه الاسلام والصلمین
حاج شیخ محسن سعیدیان

شابک ۲۰۰۵۰۰۵۰۵۳۹ - ۹۶۹ - ۵۳۹ - ISBN 964 - 539 - 005 - 2

نظام اقتصادی اسلام و آداب تجارت
مؤلف: حجۃ الاسلام و المسلمین حاج شیخ محسن سعیدیان
ویراستار: شیخ مسعود حاجی ابراهیمی
ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر
صفحه آرایی: شبیر
نوبت چاپ: اول / ۱۲۸۵
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
چاپ: کیان گرافیک

روب سایت: <http://www.monir.com>
پست الکترونیک: info@monir.com

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه ابرسدار، ساختمان پوشکان، واحد ۹ - تلفن و فاکس: ۰۲۶۵۲۱۱۸۴۷ (۴ خط)
دیگر مراکز پخش: نشر نیکملوند ۱۰۰۰۱۰۰۰ - ۰۶۰۹۵۰۰۱۰۰ - نشر رایجه ۸۸۹۶۹۱۹۸
مشهد - چهلدر واه شهداء، اول خیابان آزادی، کتابفروشی نور مهدی، تلفن +۰۵۱۱ - ۰۲۰۵۹۵۷۰

فهرست مطالب

مقدمه گنجینه اخلاق و معارف اسلامی	۹
مقدمه	۱۳
نظام اقتصادی اسلام	
مقدمه	۱۷
انواع پرداخت‌های مالی در حکومت اسلام	۱۹
مصارف عمده بیت المال	۲۵
تأکید اسلام برای پرداخت‌های مالی	۲۷
نیازمندان واقعی و دروغین	۳۳
اثرات منع زکات و صدقات	۳۹
اثرات ادائی زکات و صدقات	۴۱
نمونه‌ای از عطایای رسول خدا و آئمه اطهار علیهم السلام	۴۷
رسیدگی به مساکین	۵۳

۶ * نظام اقتصادی اسلام و آداب تجارت

کسب حلال

۵۹	مقدمه
۶۳	کسب حلال، ستی‌الیه و وظایفه‌ای شرعی
۶۷	رزق حلال و حرام
۷۱	تحریض و ترغیب بر کسب حلال
۷۶	اثرات کسب حلال
۷۷	هشدار از کسب حرام
۸۱	اثرات کسب حرام
۸۷	وسعت و تنگی روزی
۹۱	طمع و کفاف
۱۰۱	موجبات فقر و غنا

آداب تجارت

۱۰۵	مقدمه
۱۰۹	تاجر صدوق
۱۱۱	قسم خوردن
۱۱۳	آسان‌گیری و آسان‌بذری
۱۱۷	إقاله
۱۱۹	غش
۱۲۵	احتکار
۱۲۹	کم‌فروشی
۱۳۳	ربا
۱۳۶	رباخواری در پوشش خرید و فروش

فهرست مطالب * ٧

١٣٩	ساعات کسب و تجارت
١٣٩	اول: ساعت شروع
١٤٢	دوم: ساعت نماز
١٤٦	سوم: طول ساعت کار
١٥١	انتخاب شغل
١٥٤	انواع مشاغل
١٦٥	دیگر آثار مؤلف

مقدمة گنجینه اخلاق و معارف اسلامی

خدا را از این نعمت بزرگ که به من ارزانی داشت تا
بتوانم صفحاتی چند در مورد اخلاق و معارف اسلامی
بنویسم، سپاسگزارم.

اگر چه در این زمینه، کتاب‌های فراوانی نوشته شده
ولی به نظر می‌رسد به این سبک و سیاق، با قلمی روان و
قابل دسترس همگان به زبان فارسی، کمتر کابی نوشته
شده باشد و لذا جای آن را خالی دیدم و به حول و قوّة
الهی به جمع آوری آن اقدام کردم.

این مجموعه دارای ویژگی‌هایی است که به برخی از
آنها اشاره می‌شود:

- ۱ - سعی شده مطالب کتاب به بخش‌های کوچکی
 تقسیم شود تا هر کدام با عنوان خاص از یکدیگر متمایز
 گردد.

- ۲- استخوان‌بندی مطالب، عمدتاً از آیات قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام اخذ شده و سپس با داستان‌های مفید و اشعار مناسب زیور گرفته است.
- ۳- نوشه‌ها غالباً از کتب مرجع و متون اصیل اخذ شده تا از اتقان بیشتری برخوردار باشد.
- ۴- مطالب این مجموعه مخصوصاً روایات آن منتخب از دهها روایت مشابه و حاصل تلاش فراوان است به طوری که گاهی یک صفحه، چکیده مطالعه دهها صفحه از کتاب‌های گوناگون است.
- ۵- امانت در ترجمه، ما را برابر آن داشت تا از شیوه‌ای بعضی از جملات بکاهیم و حفظ آثار باقیه الهی را برابر آن مقدم داریم.
- ۶- مطالب گرچه از کتب مختلف است ولی سعی شده حتی الامکان از کتاب‌های ارزشمند «بحار الأنوار» و «نهج البلاغة ضُبْحى صالح» نشانی داده شود تا برای مراجعه، به کتاب‌های زیادی احتیاج نباشد.
- ۷- مخاطبین این کتاب افراد خاصی نیستند بلکه مطالب آن برای عالم و عامی، زن و مرد، پیر و جوان مفید است.
- ۸- این مجموعه به لحاظ تنظیم و دسته‌بندی‌های خاصی که دارد کاملاً مناسب و آماده برای برادران محترم

مبلغ در ایام تبلیغی است.

- ۹- از تطویل کلام و لفاظی و جمله پردازی های تزئینی
تا حد زیادی پرهیز شده تا اصل مطالب به سهولت
به دست آید.

۱۰- حتی المقدور از تمایل به گروه گرایی دوری شده
و سخنی از آنها به میان نیامده است.

۱۱- این مجموعه مناسب با کلاس های درس
«اخلاق و معارف اسلامی» تنظیم شده و با انتخاب
مناسب، می تواند متن کتاب درسی قرار گیرد. البته طبیعی
است کتابی به این حجم نمی تواند برای همه گروه های
سنی مناسب باشد لذا هر عنوانی به تناسب سن، جنسیت
و یا به لحاظ پایه معلومات باید انتخاب گردد.

۱۲- مطالب این کتاب نیز به صورت کتاب های
کوچکی که شامل یک عنوان، یا دو و سه عنوان نزدیک به
هم است به چاپ رسیده تا هر چه آسان تر در دسترس
خوانندگان عزیز قرار گیرد.

شیخ محسن سعیدیان

محرم الحرام ۱۴۲۳ هجری قمری

مقدمه

کتابی که اینک پیش روی شماست قسمتی از مجموعه «گنجینه اخلاق و معارف» است که به طور جدایگانه چاپ و منتشر گردیده تا با مطالعه آن با معارف اسلام آشناز شویم و در عمل به دستورات الهی کوشاتر گردیم.

مجموعه «گنجینه اخلاق و معارف» پس از یک مقدمه در مورد اخلاق و اهمیت آن، مسافری را تصویر می‌کند که از خواب غفلت بیدار شده و قصد سفر «الی الله» دارد. پس در سفر خود به مراحلی می‌رسد و آنها را یکی پس از دیگری پشت سر می‌گذارد که آنها اجمالاً عبارتند از:

مرحله اول: توبه و پاکسازی باطن.

مرحله دوم: ترک محظمات و سپس ترک مکروهات.

مرحله سوم: انجام واجبات و سپس انجام مستحبات.

مرحله چهارم: اخلاص.

مرحله پنجم: رفع آفات و دفع موائع.

مرحله ششم: مکارم اخلاق.

مرحله هفتم: آداب اسلامی.

مرحله هشتم: کمال.

امید است پس از مطالعه این کتاب، قسمت‌های دیگر «گنجینه اخلاق و معارف اسلامی» را نیز مورد مطالعه قرار دهید.

توجه: کلیه قسمت‌های مربوط به نهج البلاعه را از «نهج البلاعه دکتر صبحی صالح» نشانی داده‌ایم تا دسترسی به آن برای خوانندگان محترم آسان‌تر باشد.